

Tá skipanin svíkur

Tey sum detta niðurímillum

Nú sleppa foreldrini í Løgtingið

Hóast Miðlahúsið seinastu vikurnar hevur víst á fleiri lagnur, har borgarar detta niðurímillum í skipanini, so er talan bara um toppin av ísfjallinum, tí tørvurin er størri enn nøkur fá bløð kunna lýsa. Men nú sleppa foreldrini at tala sína søk á tingi.

HALLUR AV RANA

HALLUR@SOSIALURIN.FO

Dagsins blað er síðsta blaðið í kampanjuni "Tá skipanin svíkur". Gjøgnum tvær vikur hevur Miðlahúsið varpað ljós á nøkur av teimum økjum í føroyska samfelagnum, har vit sum samfelag ikki megna at lofta teimum, ið tørva hjálp. Teimum av okkara medborgarum, ið á ella annan hátt eru endað í eina støðu, uttan sjálvi hava nakra ábyrgd ella ávirkan á ta, har tey ikki megna gerandisdagin sjálvi.

Byrjað var við søguni um Rebekku Niclasdóttir Dahl, og hennara tólv ára langa stríð við skipanina, at fáa staðfest hvørja sjúku sonurin hevur. Tá tað so loksins bleiv staðfest, at sonurin hevur bæði autismu og ADD, so skuldi man trúð, at skipanin alt fyri eitt rættaði sínar feilir og veitti alla hugsandi hjálp til familjuna, sum í tólv samfull ár høvdu stríðst við somu skipan, tí tey vistu, at sonurin tørvaði hjálp.

Men í staðin fyri at fáa tí neyðuga hjálp, ið sonurin tørvaði, rendi familjan seg inn í ein nýggjan múr. Tann hjálpin, ið almenna Føroyar hevur at bjóða, er alt annað enn nøktandi, og trinu foreldrini og sonurin inn í eina verð, ið er merkt av manglandi játtan, manglandi hjálp og tað, ið fyri tey, ið okkara vølfæðarsamfelag ikki loftar, tykist at vera brotin lyftir. Ein kaldur veruleiki, ið kemur til sjóndar síðst í samrøðuni við Rebekku Niclasdóttir Dahl.

- Eg vildi heldur havt, at tey

uppdateraðu lógirnar og tær ymsku heimasíðurnar og søgdu - "tað er ikki fyri øll. Vit hava ikki møguleikan at hjálpa øllum." Men sum nú er livir tú upp á falskar vónir um, at eisini títt barn fær rúmd í samfelagnum – uttan at verða sett í ein "serligan" krók, har eingin tekur atlit til teir serstaku tørvirnar, sum hvørt einstakt "serligt" barn hevur, sigur Rebekka Niclasdóttir Dahl

Ongan bústað

Í síðstu viku vóru tað Annika Silvurðal og hjúnið Uni Gullfoss og Anita Heinesen, ið traðkaðu fram í blaðnum og greiddu frá trupulleikarnar tey mæta sum foreldur at vaksnum børnum við menningartarni. Børn, ið enn bógva heima hjá foreldrunum, tí tað almenna ikki megna at veita teimum ein bústað. Aftrat teim-

Rebekku Niclasdóttir Dahl og hjúnið Una Gullfoss og Anitu Heinesen fáa nú møguleikan at tosa beinleiðis við løgtingsins figgjarnevnd.

um eru 33 onnur fólk við menningartarni, ið eru í somu støðu, tí tað almenna ikki megna at útvega teimum ein vandan bústað.

Í slíkum førum kennist tað sum stein oman á byrðu, tá tað almenna gerst ein áhaldandi kelda fyri vónbrot, tí óansæð hvat verður gjørt, so fáa tey ikki tað hjálp, ið tey so klárt mangla. Í staðin umhuga tey tær ekstremu loysnirnar bara fyri at fáa onkran at vakna. Onkran, ið kann veita teimum hjálp.

Hjá Una Gullfoss og Anitu Heinesen merkir tað, at hótta við at flyta frá 18 ára gomlu dóttirini, tí tá má tað almenna gera eitt ella annað.

- Vit klára ikki at hava hana. Vit megna ikki at menna hana og hjálpa henni víðari í lívinum á ein nøktandi hátt. Tí vita vit ikki, hvat vit nú skulu gera, siga Uni Gullfoss og Anita Heinesen.

Sama vónloysi er at hóma, tá Anniku Silvurðal greiðir frá hvussu tað er at vera foreldur at barni við menningartarni.

- Lívið er ótrúliga hart viðhvørt. Tað er hart at viðurkenna, at tú hevur eitt barn, sum tú als ikki veit, hvussu tú skalt hjálpa tí víðari í lívinum. Tá alt steðgar upp í

skipanini og tú ringir og ringir og er á fundi omaná fund uttan at fáa ta hjálpin, sum krevst, og tað er hart, sigur Annika Silvurðal.

Bara toppurin á ísfjallinum

Hóast Miðlahúsið seinastu vikurnar hevur víst á fleiri lagnur, har borgarar detta niðurímillum í skipanini, so er talan bara um toppin av ísfjallinum, tí tørvurin er størri enn nøkur fá bløð kunna lýsa.

Síðan hol varð sett á kampanjuni, hava eitt ótal av familjum og einstaklingum vent sær til okkara, tí tey kenna seg aftur í søgunum. Tey vita hvussu tað er at detta niðurímillum. Tey kenna frá egnum lívum, hvussu tað er at koma til dyrnar, ið skulu veita hjálp, men eru noydd at venda heimaftur tómhent.

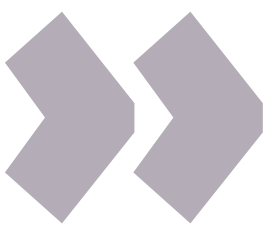
Hvussu nógv fólk talan er um, hevur tó víst seg at vera óvanliga torført at staðfesta. Millum annað hevur Miðlahúsið roynt at fingið upplýsingar um hvussu nógv børn við autismu eru í fólkkaskúlanum, so staðfestast kann hvussu stórir tørvurin er. Men hóast vit hava vent okkum til fleiri av stovnunum, ið varða av økinum, so er tað eingin, ið við vissu kann veita eitt álitandi

tal. Og tað tykist tíverri at vera ein afturvendandi trupulleiki. Eingin veit hvussu nógv fólk bera brek, eru menningartarnað, hava autismu o.s.fr., og tí er torført at eftirmeta, um tey fáa ta hjálp, ið tey hava krav á.

Seinastu vikurnar hava vit í Miðlahúsinum tó víst á, at tey eru ikki fá, ið detta niðurímillum, tí tann hjálpin, sum verður veitt sum nú er, ikki røkkur til.

Men nú sleppa tey til orðanna. Aðrastaðnis í blaðnum í dag ber nevniliga til at lesa, at Rebekka Niclasdóttir Dahl og hjúnið Uni Gullfoss og Anita Heinesen hava fingið eina innkalling til løgtingsins figgjarnevnd, har tey verða boðin at greiða frá teirra royndum við skipanini.

Tað er ikki ein loysn í sær sjálvum, men vónandi kann tað birta eina vón hjá teimum og øðrum í líknandi støðum, um, nú tey um nakrar fáar vikur kunna stíga fram fyri teimum monnum og kvinnum, ið hava maktina at broyta teirra viðurskiftir, at teirra langa stríð kann fáa ein enda. Ein enda, har tey verða hoyrd og teirra børn fáa ta hjálp, ið teimum tørva.

- Talan bara um toppin av ísfjallinum, tí tørvurin er størri enn nøkur fá bløð kunna lýsa.